

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 4775/2020
11.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Рашић адвокат из ..., против тужених ДП ПИК „Земун“ у стечају из Земуна, којег заступа стечајни управник ББ и Републике Србије - Министарство пољопривреде, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужене Републике Србије изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1891/19 од 17.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 11.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене Републике Србије изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1891/19 од 17.10.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1891/19 од 17.10.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Трећег основног суда у Београду П 7264/2017 од 07.06.2018. године у првом ставу изреке, тако што је усвојен тужбени захтев и утврђено да је тужилац стекао право коришћења на 11438/82706 идеалних делова катастарске парцеле .. уписане у листу непокретности број .. КО Земун, што су тужени дужни признати и трпети да тужилац ово право упише у јавне књиге и исту парцелу предати тужиоцу у супосед и на сукоришћење. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Трећег основног суда у Београду П 7264/17 од 07.06.2018. године у ставу другом изреке тако што је захтев тужене Републике Србије - Министарство пољопривреде за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 81.000,00 динара одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезани су тужени да солидарно тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплате износ од 234.000,00 динара у року од 15 дана од пријема пресуде. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужени да солидарно, на име накнаде трошкова другостепеног поступка, исплате тужиоцу износ од 18.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена Република Србија је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију, са захтевом да се тужена обавезе на накнаду трошкова поступка по том ванредном правном леку.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене Републике Србије није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводима ревизије да је поступак спроведен пред стварно ненадлежним првостепеним и другостепеним судом јер је над туженим ПИК „Земун“ отворен поступак стечаја указује се на постојање битне повреде одредаба парничног поступка из тачке 4. става 2. наведеног члана која није законом (члан 407. став 1. тачка 2. ЗПП) предвиђена као разлог за овај ванредни правни лек.

Према утврђеном чињеничном стању, уговором о купопродаји од 10.02.1937. године тужиочев деда, покојни ВВ, купио је део парцеле .. у површини од 1 јутра 158 кв.хв (1 хектар 14 ари 38 м²). Купљени део означене парцеле уписан је у зк.ул .. КО Земун са новом грунтовном ознаком - парцела .. и извршена укњижба права својине купца. Наведена парцела је по ступању на снагу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта уписана као друштвена својина, а у корист ранијег сопственика ВВ уписано је право коришћења. У поступку обнове земљишних књига за КО Земун, извршено током 1966. године, основана је КО Земун IV (Земун Поље) и тада је грунтова парцела .. постала део катастарске парцеле .. КО Земун Поље новог премера у површини од 8 хектара 27 ари 06 м², и уписана у зк. ул2 КО Земун IV као друштвена својина - корисник тужени ПИК „Земун“. Тада је, за грунтовне парцеле које одговарају катастарским парцелама новог премера у КО Земун IV, престала да важи земљишна књига за КО Земун. На основу земљишнокњижне документације не може се утврдити по ком основу је у поступку обнове земљишних књига на парцели .. новог премера уписана друштвена својина са правом коришћења туженог ПИК „Земун“, јер у збирци исправа за 1966. годину не постоји табуларна исправа на основу које је на означеној парцели извршен упис тог права, нити постоји расправни записник за ту парцелу као јавна исправа која се сачињава приликом обнове, односно формирања нове катастарске општине. Иако је ступањем на снагу новог катастарског премера престала да важи земљишна књига старог грунтовног премера и даље су вршене промене у зк. ул. .. КО Земун на парцели .., тако што је извршен упис права коришћења у корист ГГ (Дн ../88) а затим и у корист тужиоца (Дн ../93). Оба уписа извршена су на основу правноснажних решења о наслеђивању којима је право коришћења на парцели .. КО Земун утврђено као заоставштина покојног ВВ, односно његовог сина - покојног ГГ, оца тужиоца. Катастар непокретности за КО Земун ступио је на снагу током 2011. године, када је престала да важи земљишна књига, па и зк. ул2 КО Земун IV. Предметна парцела сада је уписана у лист непокретности .. КО Земун, као државна својина са правом коришћења туженог ПИК „Земун“. У поступку одржавања катастра непокретности није било промена у односу на спорну парцелу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев.

Тужиочев деда, сада покојни ВВ, право својине на делу парцеле .. КО Земун старог премера који је издвојен у посебну парцелу .. у истој катастарској општини, стекао је правним послом - уговором о купопродаји од 10.02.1937. године и укњижбом права својине у земљишну књигу. Даном ступања на снагу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта („Службени лист ФНРЈ“, број 52/58) предметна парцела је национализована и постала друштвена својина, али је у земљишним књигама њен ранији власник остао уписан као носилац права коришћења. Обновом земљишних књига - увођењем новог катастарског премера и оснивањем нове КО Земун IV, означена парцела постала је саставни део парцеле .. КО Земун IV новог премера, а у земљишним књигама за ту катастарску општину (зк. ул2) уписано је право коришћења туженог ПИК „Земун“. У поступку обнове земљишне књиге не могу се стицати нити губити раније стечена земљишнокњижна права, осим ако за то не постоји неки правни основ. Тужени у овом случају не доказују основ по којем је извршен упис права коришћења туженог ПИК „Земун“ на земљишту - парцели .. новог премера, чији је саставни део у поступку обнове земљишних књига постала парцела .. старог премера у друштвеној својини са правом коришћења њеног ранијег власника, правног претходника тужиоца, с`обзиром да такав основ - исправа (јавна или приватна) не постоји у збирци исправа као делу земљишне књиге. За разлику од њих тужилац је доказао основ и начин стицања права својине, а затим и права коришћења покојног ВВ на земљишту - парцели .. КО Земун старог премера, сада делу парцеле .. КО Земун новог премера, као и основ - наслеђивање по којем је он стекао право коришћења на земљишту.

Због тога је захтев тужиоца у овом спору основан и, супротно наводима ревизије тужене Републике Србије, побијана другостепена пресуда иије донета погрешном применом материјалног права.

Обновом земљишне књиге и увођењем новог катастарског премера, по којем је парцела .. КО Земун старог премера постала део парцеле .. КО Земун IV новог премера, није могло престати право коришћења правног претходника тужиоца јер то није праћено одговарајућим правним основом. Нису основане тврдње ревидента да је извршено фактичко изузимање права коришћења тужиочевог правног претходника на спорном земљишту, односно да је земљиште означено као парцела .. старог премера изузето из поседа ранијег корисника ради привођења планској намени у јавном интересу. Тужилац је наслеђивањем стекао право коришћења на спорном земљишту и за такво стицање је потпуно ирелевантна чињеница да је упис његовог права извршен у земљишну књигу за КО Земун - зк. ул. .., која је престала да важи 1966. године, након обнове земљишне књиге. Поднетом тужбом правилно је тражено утврђење права коришћења тужиоца на сада постојећој парцели .. КО Земун, у идеалном (аликвотном) уделу чија величина је одређена према односу површине парцеле .. старог премера са укупном површином парцеле .. новог премера.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужилац нема право на тражене трошкове поступка по ревизији зато што они, по оцени Врховног касационог суда, нису били нужни. Из тог разлога је такав захтев тужиоца одбијен и применом члана 165. став 1. у вези члана 154. ЗПП, одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић